

מדינת ישראל

משרד המשפטים

לשכת היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ז טבת תשפ"א

11 ינואר 2021

מס' מסמך: 004-99-2020-030797

(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד

שלום רב,

הנדון: מכתבכם בנושא פרסום בעיתון "הארץ" מיום 29.12.2020

עניינו של מכתבכם שבנדון בפרסום מעיתון "הארץ" שכותרתו "מנדלבלית הקים בחשאי פורום משפטנים מחוץ לפרקליטות ודן איתם בתיקי נתניהו". המכתב מבקש לנתח היבטים שונים בנוגע לפרסום התקשורתי ועל בסיס ניתוח זה אתם מעלים טענות על אי תקינות כביכול של החלטות היועץ המשפטי לממשלה בקשר לתיקי ראש הממשלה, ומבקשים לקבל פרטי מידע שונים.

כבר בפתח הדברים נדגיש כי לא קמה כל עילה משפטית להעביר לידיכם את המידע המבוקש. לטעמנו, אין מדובר במידע רלוונטי להליך המשפטי המתנהל בעניינו של ראש הממשלה, ולמעשה, מדובר ב"מהומה על לא מאומה". זאת מהטעם הפשוט שהפורום המדובר, שבעניינו נרחיב בהמשך, לא נחשף באף אחד מהמפגשים שקיים עם היועץ המשפטי לממשלה לשום חומר פנימי של היועץ או של פרקליטות המדינה, בוודאי שלא לחומרי חקירה כלשהם מתיקי החקירה של ראש הממשלה, או מכל תיק אחר. בנוסף יובהר באופן חד משמעי כי הפורום לא היה מעורב בשום דרך שהיא בקבלת ההחלטות הנוגעת לתיקים אלו.

החלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 28.2.2019 על כך שהוא שוקל להגיש כתב אישום נגד ראש הממשלה, בכפוף לשימוע, כמו גם ההחלטה על הגשת כתב האישום, מיום 21.11.2019, התקבלו אך ורק על בסיס חומרי הראיות בתיק, ורק על סמך סדרה ארוכה ומעמיקה של דיונים בהשתתפות פרקליט המדינה דאז, פרקליטת מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) דאז, משנים ליועץ המשפטי לממשלה, משנים לפרקליט המדינה, וגורמים אחרים מפרקליטות המדינה. קבוצה זו של אנשי פרקליטות המדינה ומשנים ליועץ המשפטי לממשלה הם הצוות היחיד שנחשף במסגרת עבודתו לחומרי הראיות, שגיבש המלצות מפורטות ליועץ המשפטי לממשלה, ושהיה שותף בדיונים המהותיים שהובילו בסופו של יום להחלטות שהתקבלו בתיקי ראש הממשלה, ואשר נמשכו מאות שעות במצטבר.

בתוך כך, למעלה מן הצורך, נבקש להלן להעמיד את הדברים על דיוקם, וזאת לנוכח העובדה כי הפרסומים התקשורתיים בנושא אינם משקפים באופן נאמן את התרחשות העניינים.

א. ביום 5.7.2018, נפגש היועץ המשפטי לממשלה עם חברי ועדת ההיגוי של "קורס דמוקרטיה", יוזמה של קרן "יד הנדיב", לשיחה בת כשעה בה נכחו בין היתר פרופ' ידידיה שטרן, פרופ' רות גביון ז"ל, פרופ' רון שפירא, פרופ' יובל אלבשן, ד"ר חיים זיכרמן, ועו"ד דניאל טאוב.

ב. בעקבות אותו כינוס, יזם פרופ' שטרן הקמת פורום של אנשי אקדמיה שייפגשו עם היועץ המשפטי לממשלה מעת לעת כדי לקיים שיח בנושאים שעל סדר היום במתכונת של "שולחן עגול" (להלן: "הפורום האקדמי"). יוזמה זו נולדה עוד בטרם השלמת החקירות בתיקי ראש הממשלה, ובוודאי שקודם לתחילת הדיונים עם פרקליטות המדינה על התיקים. תכלית הקמת הפורום האקדמי לא הייתה בשום פנים ואופן "לדון בחשאי בתיקי החקירה", והיועץ המשפטי לממשלה מעולם לא סבר, וממילא גם לא אמר, כי הוא כביכול "אינו סומך מספיק על אנשיו", ולכן מבקש להיוועץ בחברי הפורום בנושא.

ג. הפגישות של הפורום האקדמי התקיימו במשרדי "יד הנדיב" בירושלים, בהשתתפות אנשי אקדמיה בכירים שמייצגים מגוון של דעות, במטרה כאמור לקיים שיח משפטי אקדמי בנושאים משפטיים עקרוניים שעומדים על סדר היום הציבורי. מדובר בפרופ' שטרן, פרופ' גביון ז"ל, פרופ' מני מאוטנר, פרופ' יובל שני ופרופ' אלבשן. ד"ר חיים זיכרמן השתתף במפגש הראשון בלבד של הפורום האקדמי. פרופ' רון שפירא לא השתתף באף אחד מהמפגשים של הפורום האקדמי.

ד. כפי שמופיע ביומן היועץ המשפטי לממשלה, שפורסם לציבור, הפורום האקדמי התכנס שלוש פעמים, בתאריכים 21.11.2018 (למשך כשלוש שעות), 18.2.2019 (למשך כשעתיים) ו- 24.6.2019 (למשך כשעתיים). מפגשי הפורום האקדמי נרשמו ביומן לשכת היועץ ואף מופיעים כאמור ביומן שפורסם ברבים, תחת הכותרת "פגישה עם אנשי אקדמיה" (כידוע, מאז כניסתו לתפקיד, מפרסם היועץ המשפטי לממשלה מדי שלושה חודשים את יומנו, באתר משרד המשפטים). המפגשים התקיימו בפורמט של "שולחן עגול" שבו התקיים שיח פתוח בנושאים שונים שעמדו על סדר היום הציבורי הקשורים לעבודתו של היועץ המשפטי לממשלה. כמקובל במפגשים מסוג זה, השיח התנהל ללא סדר יום מוגדר מראש, מבלי שהועברו קודם לכן חומרי רקע, ומטבע הדברים – גם מבלי שנערך פרוטוקול של השיח, בין תוך כדי המפגשים ובין בדיעבד.

ה. כאן המקום לציין כי היועץ המשפטי לממשלה נוהג לקיים מפגשים עם אנשי אקדמיה שונים ועם גופי מחקר אקדמיים מתחום המשפט, ולהשתתף באירועים אקדמיים מגוונים. היועץ המשפטי לממשלה רואה חשיבות רבה בשמיעת עמדות רבות, גם ביקורתיות, באופן ישיר ובקיום שיח עם מומחים משפטיים בעלי מגוון של דעות והשקפות, בנושאים השונים העומדים על סדר יומו.

ו. שיח מעין זה מתקיים גם בגופים השונים של היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה, והוא מעשיר ומטיב את עבודתם ואת עבודת היועץ המשפטי לממשלה עצמו; אך בשום אופן אין מדובר, בראייתו של היועץ ובכלל, בתחליף למנגנוני קבלת ההחלטות המקובלים,

שמבוססים על עבודת פרקליטות המדינה וגופי הייעוץ המשפטי לממשלה, לפי העניין, עליהם היועץ סומך ונסמך באופן מוחלט. גם הפורום האקדמי הנדון לא הוקם כ"פורום מייעץ חיצוני".

ז. חשוב לחזור ולהדגיש כי הפורום האקדמי לא היה מעורב בשום דרך שהיא בקבלת ההחלטות הנוגעת לתיקי החקירה בעניינו של ראש הממשלה. חברי הפורום לא נחשפו באף אחד מהמפגשים לשום חומר פנימי של היועץ המשפטי לממשלה או של פרקליטות המדינה, בוודאי שלא לחומרי חקירה כלשהם מתיקי החקירה האמורים.

כפי שהובהר בראשית הדברים, החלטות היועץ המשפטי לממשלה בקשר לתיקי החקירה הללו, לכל אורך הדרך, התקבלו אך ורק על בסיס חומרי הראיות בתיק, ורק על סמך סדרה ארוכה ומעמיקה של דיונים בהשתתפות בכירי פרקליטות המדינה ומשנים ליועץ המשפטי לממשלה. זה היה הצוות היחיד שנחשף לחומרי הראיות, שגיבש המלצות מפורטות ליועץ המשפטי לממשלה, ושהיה שותף בדיונים המהותיים, אשר נמשכו מאות שעות במצטבר, שהובילו בסופו של יום להחלטות שהתקבלו בתיקי ראש הממשלה.

על בסיס האמור לעיל, ברי כי הטענות השונות המפורטות במכתבכם, הן חסרות שחר. היועץ המשפטי לממשלה בשום אופן לא פנה לחברי הפורום האקדמי כדי לגבש את עמדתו בנוגע לתיקי ראש הממשלה; אין מדובר ב"יועצים פרטיים", או בגוף שחלה עליו הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בנוגע ל"הסתייעות ביועצים חיצוניים בלשכות חברי הממשלה"; חברי הפורום האקדמי לא נחשפו חלילה לחומרי החקירה מתיקי ראש הממשלה או לחומרים פנימיים כלשהם ולא היו שותפים לכל החלטה שהתקבלה בעניין; ובוודאי שאין מדובר בחריגה מהסמכות המופקדת בידי היועץ להחליט על הגשת כתב אישום כנגד ראש הממשלה.

עסקינן בשיח אקדמי-משפטי גרידא, כפי שמתקיים עם גורמים רבים ומגוונים, כנהוג וכמקובל.

בברכה,
ד"ר גיל לימון, עו"ד
עוזר בכיר ליועץ המשפטי לממשלה

העתק:

עו"ד ליאת בן ארי, המשנה לפרקליט המדינה (אכיפה כלכלית)
עו"ד יהונתן תדמור, פרקליט מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)